

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis Lectionis Hieremiæ XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

nemo enim nisi voluntarie peccat. Peccatum enim adeo est voluntarium, ut nisi sit voluntarium (dicente Augustino) non sit peccatum. Custodite igitur voluntatem vestram, maxime eam, quae est secundum rationem. Nam appetitus sensitivus & concupiscentia, non est voluntas (ut saepe numero quidam timorati & pusillanimis perperam putant) quando non sunt in ratione, sed in sensualitate. Iterum igitur dico: Custodite animas vestras, & rationalem voluntatem vestram, ut si quid etiam in carne mali senseritis, hoc inuiti sentiat, hoc est, non consentiat, sed velit libenter temptatione ac illo vitio carere & liberi esse. Dominus noster Iesus Christus vos illuminet, vos dirigat, vos custodiat, protegat & seruet ab omni peccato, dirigatque omnes actus vestros in beneplacito suo, qui cum Patre & Spiritu sancto est benedictus in secula, Amen.

Augustin.
Voluntas rationalis quomodo in temptatione custodienda sit.

DOMINICA XXV. LOCO EPISTOLAE LECTIO legitur Hieremiae vicefimo tertio.

Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & suscitabo David germen iustum, & regnabit rex, & sapiens erit: & faciet iudicium & iustitiam in terra. In diebus illis saluabitur Iuda, & Israel habitabit confidenter. Et hoc est nomen quod vocabunt eum, Dominum iustum nostrum. Propter hoc ecce dies veniunt, dicit Dominus, & non dicent ultra: Visit Dominus, qui eduxit filios Israel de terra Aegypti: sed, Visit Dominus, qui eduxit & abduxit semen domus Israel de terra Aquilonis, & de cunctis terris, ad quas eiecero eos illic. Et habitabunt in terra sua, dicit Dominus omnipotens.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Non prorsus abs re videri cupiam debet, quod in hac ultima Dominica (si quando vicefima quinta post Pentecostes octavas Dominica euenerit) loco Epistolae ex Hieremia lectio sumitur. Est enim Dominica haec Aduentui vicinior: idcirco memoriam Dominici seruat Aduentus. De quo Hieremias sanctus ita loquitur: Ecce dies veniunt, dicit Dominus. Ac si dicat: Certissime futurum est, quod suo tempore implebitur, ut suscitem, hoc est, ut concipi & nasci faciam ex David germen iustum, seu fructum sanctum. Hoc haud dubium de Christo intelligendum est, qui secundum naturam tunc erat nasciturus humanam ex Maria Virgine filius David, quemadmodum de illo Angelus quoque Mariae prae-nunciavit: Et dabit illi Dominus Deus sedem David patris eius. &c. Et Paulus: Factus est, inquit, ex semine David secundum carnem. Vocatur autem Christus germen David iustum, id est, fructus, seu filius sanctus. De quo germine Esaias loquitur, dicens: Et erit in die illa, puta tempore Euangelicae legis, germen Domini in magnificentia & gloria, & fructus terra sublimis. Et regnabit rex in cordibus credentium per fidem, quia illi seruent ei. Quamobrem Ecclesia quoque in Euangelio regnum caelorum vocatur. Et Christum regem Esaias saepe numero propheta, ut est illud: Dominus iudex noster, Dominus legislator noster, Dominus rex noster.

Luce 1.
Roma. 1.

Esai. 4.

Math. 21.
Esai. 53.

ZZZZ 3 ipse

T. VI
21

ipſe venit & ſaluabit eos. Regnabit itaque rex & ſapiens erit, qui ipſa eſt ſapientia: & faciet iudicium & iuſticiam in terra. Si de iudicio diſcuſſio- nis meritorum & præmiorum intelligantur hæc verba, tunc futurum eſt adhuc iudicium hoc in nouiſſimo die. Si autem intelligatur de iudicio diſcretionis, quo inter bonum & malum, verum ac falſum diſcernetur, tunc iudicium Chriſtus hoc in terra fecit, impios & ſuperboſ incre- pandò ac deteſtando, bonos verò laudando. Hoc modo ad fidem, & ad ſuam gratiam quosdam miſericorditer vocauit, quosdam iuſte dereli- quit: Diſcernet igitur inter præcitos & prædeſtinatos. De hoc iudicio loquebatur Chriſtus, quando dicebat: *Nunc iudicium eſt mundi, nunc prin- ceps huius mundi eijcietur foras.* In diebus illis, primi ſcilicet aduentus Chriſti ſaluabitur Iuda per paſſionem Chriſti & effuſionem ſanguinis eius. Siquidem, *quom exaltatus, inquit ſuero à terra,* non ſolum Iudam aut Iſraelitas, ſed patres omnes veteris teſtamenti, omneſque iuſtos, om- nes gentes: imò *omnia traham ad meipſum,* hoc eſt, à reatu omnium pecca- torum, ſi in me crediderint, omnes abſoluam: & quantum ex mea eſt par- te, ſi voluerint ipſi, eos ſaluabo. Quodenim multi damnantur, ex culpa illorum eſt, quia redempti ſunt, & ſi vellent redemptionis ſeſe huius par- ticipes facere, ſaluarentur. Itaque omnia trahet ad ſe Chriſtus, & omnes qui ſequi volunt eius tractum. Trahet autem electos omnes efficaciter, quia nemo eos de illius rapiet manu. Ideo ſaluabitur Iuda, id eſt, quiſ- quis conſitetur Dei Filium Dominum Ieſum Chriſtum ore, corde & di- lectione: & Iſrael populus Iudæorum habitabit confidenter, in tempora- li pace, tempore ſcilicet aduentus Chriſti, quod fuit ſub Octauiano Aug- uſto: aut ſpirituales Iſraelitæ in Chriſtum credentes, habitabunt confi- denter, propter ſpem felicitatis æternæ ſecuri in Chriſto. Et hoc eſt nomē, quo germen illud ex Dauid ſemine natum, electi & in illum credentes vocabunt: Dominus iuſtus noſter. Dominus propter diuinitatem, & noſter, propter aſſumptam humanam naturam noſtram. Propter hoc, id eſt, pro- pter incarnationem Chriſti, & aduentum Meſſiæ, dicit Dominus *Ecce dies veniunt, & non dicent poſt hæc vltra: Viuit Dominus, qui eduxit filios Iſrael de terra Aegypti.* Olim enim dum grande quid adſruere vellent, ſic loquebantur Iudæi. At poſt illos dies, hoc eſt, poſt incarnationem, paſſi- onem, reſurrectionem, & aſcenſionem Chriſti, veniet in obliuionem me- moria huius temporalis eduſtionis de Aegypti, & maiori beneficio minus obliterabitur, quia tunc non dicetur: Viuit Dominus qui eduxit filios Iſrael de terra Aegypti: ſed, Viuit Dominus qui eduxit & adduxit ſemen domus Iſrael de terra Aquilonis, & de cunctis terris ad quas eiecaram eos illuc. Hoc eſt, Viuit Dominus, qui de cunctis locis adduxit ſemen do- mus Iſrael ad fidem per quam Chriſto ſpiritualiter adunati ſunt. Quod beneficium redemptionis ſuæ, vocationis ſuæ, adoptionis ſuæ & iuſtifi- cationis ſuæ ab illis tanti æſtimabitur (quod reuera magni eſt æſtimandum), vt in huius comparatione priorum beneficiorum, puta eduſtionis de Aeg- ypto, liberationisquæ de Babylone, non ſit memoria.

Ioan. 12.

Ioan. 12.

Dampnari ho- minea ex ſua culpa.

Ioan. 18.

Lucz 1.

EXEGE-